

УДК 316.774

Олександр Володимирович Войтко

ПЕРЕДУМОВИ СТВОРЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ В ЕРУ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ

Вступ

Сьогодні світ вступає в нову “військову еру” - еру війн новітніх технологій. Це являється наслідком того, що людство створює нову цивілізацію – інформаційну. Масова комп'ютеризація, втілення і розвиток інформаційних технологій призвели до різкого стрибку вперед у таких галузях, як економіка, освіта, військова, тощо.

Інформація стала глобальним невичерпним ресурсом людства, саме тому інформація, як така поступово почала міняти своє значення. Інтерес до інформації, як до нового ресурсу, пояснюється тим, що на теперішній час інформація являється найбільш невивченим та як наслідок неоціненим ресурсом. Вона стала переходити від сили, що допомагає під час ведення бою, до основної сили, що вирішує результат війни[2].

Під впливом новітніх інформаційних технологій відбуваються значні зміни у військовій сфері. Широке втілення цих технологій підвищує бойові можливості озброєння та військової техніки. Якісно змінюються можливості розвідки та зв'язку, значно збільшується швидкість обробки великих масивів інформації та прийняття рішення.

Постановка проблеми. Основна інформаційна загроза військовій безпеці держави полягає в неминучості інформаційної війни в різних регіонах світу. Геополітичне розташування України в центрі Європи, та наявність політичних, економічних, територіальних та інших інтересів відносно нашої держави з боку розвинутих країн обумовлює високу ймовірність її втягнення в інформаційну війну, щодо забезпечення іншими країнами політичних, економічних та інших інтересів.

Метою статті є визначення тенденцій та перспектив створення концепції інформаційної війни.

Сучасний етап розвитку інформаційної боротьби зумовлений бурхливим розвитком інформаційних технологій. Значний розвиток відбувся в засобах і технологіях інформаційно-технічного та інформаційно-психологічного впливу, які в свою чергу розглядаються експертами, як інформаційна боротьба. Для здійснення інформаційно-психологічного впливу використовуються інтернет-технології, теле-радіо-трансляційні комплекси повітряного базування,

голографічні генератори, технології нейролінгвістичного програмування, рефлексивного управління противником та інші.

Починаючи з локальних війн та збройних конфліктах другої половини ХХ- початку ХХІ століття чітко виділились такі складові інформаційної боротьби як: інформаційно-психологічна боротьба, маскування, РЕБ та боротьба у кіберпросторі. Здійснення заходів по виконанню цих складових набуло системного характеру, та виконуються за єдиним задумом та планом[4].

В результаті застосування новітніх інформаційних технологій змінились не тільки засоби збройної боротьби, але й тактика, стратегія ведення сучасної війни, з'явилися концепції ведення бойових дій, які враховують нові фактори уразливості сторін.

Інформаційна зброя змінює не тільки методи ведення бойових дій, а й змінює зміст самого розуміння війни, стираючи грані між військовим і мирним часом. Зникає традиційне поняття “театр військових дій”, розширюється зміст поняття “зброя”. З'являється можливість виграти війну без нанесення фізичних збитків та проникнення на територію противника. Застосування інформаційної зброї по об'єктах військової та цивільної інформаційної інфраструктури може завершити конфлікт на його ранній стадії, тобто до початку активних бойових дій.

Аналіз досвіду сучасних збройних конфліктів показує, що основними тенденціями розвитку інформаційної боротьби будуть:

підвищення ролі заходів, щодо введення противника в оману відносно часових показників проведення операцій;

як правило більша частина вогневих засобів виділяється для ураження інформаційних об'єктів противника, але поряд з тим не ставиться мета повного знищення інформаційної інфраструктури;

значний розвиток отримує застосування засобів РЕБ, для впливу на органи управління противника; невід'ємною складовою інформаційної боротьби стають психологічні операції, об'єктами впливу яких на всіх рівнях є військово-політичне керівництво, населення, особовий склад збройних сил, а також країни та блоки країн в цілому[3].

Саме сьогодні в період створення концепцій інформаційної війни розробляються способи

комплексного впливу на системи військового та державного управління, масової дезінформації світової спільноти, інформаційної блокади держави – жертви.

Як стверджують ряд військових аналітиків, однією з найбільш важливих складових сучасної війни стає так звана інформаційно-ударна операція. Її головною цілю є нейтралізація та знищення інформаційного ресурсу противника при одночасному захисті свого ресурсу[1].

Основними завданнями інформаційно-ударної операції є:

забезпечення інформаційної переваги шляхом активного впливу на системи державного і військового управління противника та на джерела інформаційних загроз;

введення противника в оману стосовно операції яка проводиться;

зниження морально-психологічної стійкості та бойового духу особового складу противника;

протидія негативному інформаційному впливу противника[5].

Основними елементами інформаційно-ударної операції є:

використання інформаційних засобів;

застосування військових засобів;

нагадування противнику та світовій спільноті про необхідність дотримання демократії;

демонстрація вогневої могутності сучасної зброї, передислокація військ;

висвітлення та характеристика в ЗМІ об'єктів ураження;

організація потоків біженців, та провокації громадських зіткнень;

цілеспрямований вплив на суспільну думку щодо несприйняття противника, блокування кордонів, введення ембарго на поставку військової та інших видів продукції противника;

масове використання БПЛА та високоточної зброї;

висвітлення подій на світових інформаційно-телекомунікаційних мережах;

знищення військово-стратегічних цілей (аеродромів, військових баз, мостів, командних пунктів, радіо- та телецентрів, тощо).

Висновки

Отже розглянувши передумови створення концепції інформаційної війни можна зазначити, що інформаційна складова збройного конфлікту набуває все більшого значення, стає різновидом збройної боротьби, ефективним несиловим засобом забезпечення державами своїх політичних, економічних інтересів та вирішальним фактором в досягненні результатів. Та як будь яке нове явище потребує детального і всебічного вивчення.

Література

1. Гриняев С. Концепция ведения информационной войны в некоторых странах мира // Зарубежное военное обозрение. – 2002. – №2. – С. 11–16. 2. Колесов П. Ведение Соединенными Штатами информационных войн. Концепция «стратегических коммуникаций» // Зарубежн. воен. обозрение. – 2010. – № 6. – С. 9–14. 3. **Официальный сайт** киберкомандования вооруженных сил США, веб-страница

<https://www.cybercom.mil> 4. Толубко В.Б. Інформаційна боротьба (концептуальні, теоретичні, технологічні аспекти) / Монографія. – К.: НАОУ, 2003. – 320 с. 5. Толубко В.Б. Інформатизація управлінської діяльності як чинник інформаційної безпеки держави / В.Б.Толубко, А.О.Рось, І.В.Замаруєва. Монографія. – К.: НАОУ, 2003. – 213 с.

Рассмотрены тенденции и перспективы развития концепции информационной войны по результатам анализа и опыта современных локальных войн и вооружённых конфликтов.

Ключевые слова: информационная война, информационные технологии, информационно-ударная операция.

Tendencies and prospects of development of the concept of information warfare on the analysis and experience of modern local wars and armed conflicts are considered.

Key words: information war, information technologies, Information and shock operation.